

Ferran Suay: “Al País Valencià hi ha un requisit lingüístic exclusiu, s’ha de saber l’espanyol”

written by Redacció Unilateral | 4 de juny de 2016

Ferran Suay, membre de la junta directiva d’Acció Cultural del País Valencià, del Consell Consultiu de Plataforma per la llengua al País Valencià i vicepresident d’ELEN, va participar el passat dimecres, 1 de juny, en una jornada sobre discriminacions lingüístiques que es va celebrar al Parlament Europeu organitzada per ELEN (Xarxa Europea per la Igualtat Lingüística), juntament amb els grups parlamentaris europeus de l’Aliança Lliure Europea i l’Esquerra Unitària. En aquesta jornada també hi va participar la Plataforma per la Llengua, on va exposar l’informe de discriminacions lingüístiques *Si me hablas en catalán se suspende el juicio. Els drets lingüístics en via morta* i va demanar que les agressions i discriminacions lingüístiques siguin considerades com un atac als drets fonamentals.

En el seu parlament, Ferran Suay va destacar la formulació del supremacisme lingüístic com a “la idea que alguns idiomes són intrínsecament superiors a altres”. A més, alertava del fet que “afirmar que unes llengües són millors que unes altres és exactament el mateix que dir que uns humans són superiors a uns altres: pur i simple racisme.” El doctor Suay també va exposar el cas valencià, i va denunciar que a l’administració valenciana “hi ha un requisit lingüístic exclusiu, sense el qual ningú no pot treballar en cap sector de l’administració pública: s’ha de saber l’espanyol”.

A continuació podeu llegir el text íntegre de la seva intervenció, el qual ha estat publicat al [diari digital del](#)

País Valencià "La Veu":

"Diu l'historiador Yuval Noah Harari que, actualment, el racisme ha estat reemplaçat per allò que podem anomenar supremacisme cultural. La suposada superioritat d'uns grups humans sobre altres, ja no s'expressa en termes de diferències genètiques, sinó que s'atribueix a factors històrics. **Molt sovint, aquest sentiment de superioritat es formula com a supremacisme lingüístic: la idea que alguns idiomes són intrínsecament superiors a uns altres.**

El llenguatge és una facultat humana. Probablement és un dels productes de l'evolució de què la nostra espècie pot estar més legítimament orgullosa. Si bé és cert que moltes altres espècies animals disposen de sistemes de comunicació (tots, certament eficaços, i alguns, realment complexos), no n'hi ha cap que siga comparable al llenguatge humà, amb la seua capacitat per a comunicar continguts de gran complexitat, d'evocar esdeveniments tant presents com passats o futurs, o fins i tot imaginaris. Es tracta d'una capacitat realment sofisticada, que ens permet comunicar amb gran precisió tota classe de continguts, i que resulta extraordinàriament útil per a regular la vida en societat, que és la forma en què tots els humans vivim.

El llenguatge és aquesta facultat, comuna a tots els humans, i que es manifesta en forma de milers d'idiomes diferents, tots els quals són productes de l'evolució de distints grups humans. Tots, absolutament tots, són perfectament capaços de servir totes i cadascuna de les funcions socials que qualsevol grup humà necessita per a sobreviure, reproduir-se i desenvolupar-se. **Totes les llengües del món, més de sis mil, segons es calcula actualment, són perfectament útils per a fer-ho.**

És ben cert que les llengües de les tribus de caçadors i recol·lectors que poblen la selva amazònica no disposen, més que probablement, d'expressions per a designar la fibra òptica

d'alta velocitat o els vols transoceànics. Això no vol dir que no puguem crear-les, en el moment en què les necessitem. Només vol dir que, ara mateix, no han experimentat la necessitat de generar-les. Arribat el cas, també podrien fer aquella cosa tan intel·ligent que fem els parlants de moltes altres llengües, com és importar-les directament de l'anglès.

Com que el llenguatge és un producte de l'evolució del cervell humà, i tots els humans som essencialment iguals, afirmar que unes llengües són millors que unes altres és exactament el mateix que dir que uns humans són superiors a uns altres: pur i simple racisme.

És evident que aquestes idees supremacistes no sempre es manifesten amb tanta cruesa. Ans al contrari, el recurs a l'eufemisme és probablement una de les estratègies polítiques més habitualment usades hui dia. **Els supremacistes actuals solen usar més bé expressions com ara 'llengües internacionals', 'de cultura' o 'globals', que contraposen a les 'locals, 'regionals, o 'minoritàries';** uns termes que els agraden molt més que no el brutal qualificatiu d'idiomes 'inferiors', que és el que realment impliquen aquestes afirmacions.

El supremacisme lingüístic es manifesta amb molta claredat en dos grans àrees, la legislació i les actituds, que es complementen i retroalimenten amb gran eficàcia. Lleis i normes (com la constitucional espanyola, **que estableix el deure ineludible de conèixer l'espanyol,** o els centenars de normes que en fan obligatori l'ús en múltiples àmbits) proporcionen l'escenari perfecte per a l'expressió d'actituds hostils a les altres llengües, encara que hagen assolit algun grau d'oficialitat legal. Tot sovint **aquests idiomes, els que són 'oficials, però menys', són tractats com a secundaris** (útils només per a determinats temes, en uns certs llocs, o sota circumstàncies específiques), cosa que implica que els seus parlants són tractats com a inferiors, i que els seus drets són considerats de menor importància, si no directament

prescindibles. Com a exemple recent, la política basca Idoia Mendia ha declarat que viure en èuscar no és un dret sinó una opció estrictament personal. Diria el mateix del dret a viure en espanyol o en anglés? O és només el drets dels bascòfons el que es transforma en opció estrictament personal? Humans de primera i de segona?

Com en altres esferes, les formes banals d'aquesta ideologia són segurament les més perilloses. No les que s'expressen en forma d'exabruptes obertament supremacistes, sinó les que senzillament integren el supremacisme lingüístic com un element de normalitat quotidiana.

En citaré un exemple. On jo visc, el País Valencià, actualment una autonomia de l'estat espanyol, situada a l'oest de les illes Balears, hi ha un requisit lingüístic exclusiu, sense el qual ningú no pot treballar en el sistema públic de salut (ni en cap altre sector de l'administració pública): s'ha de saber l'espanyol. Si no el saps, no importa que sigues un magnífic professional de la medicina o la infermeria; no podràs treballar en la sanitat pública. Com que aquest és l'únic requisit imprescindible, els empleats públics poden, sense cap inconvenient, ignorar la llengua pròpia del territori (tal com n'estableix el concepte la Declaració Universal dels Drets Lingüístics). Això produeix, entre altres, un efecte ben conegut per moltes famílies valencianes que eduquen els seus fills en valencià: que les criatures són tractades com si foren estrangeres, amb els pares generalment obligats a exercir de traductors entre els fills i el metge. Si això s'esdevinguera amb una sola criatura hispanoparlant, que no fos plenament atesa en la seua llengua, es generaria un autèntic escàndol, i el metge seria, amb tota probabilitat, expedientat. Passa cada dia amb criatures valencianoparlants, i ningú no mou un dit per remeiar-ho. Això és supremacisme lingüístic: els drets d'uns xiquets (a ser atesos en el seu idioma) són netament superiors als d'uns altres, i l'única diferència és l'idioma en què els han educat les seues

famílies.

El Comité Europeu Contra el Racisme i la Intolerància (ECRI), ja considera que la discriminació lingüística és una forma de racisme (directiva 7), i resultaria realment difícil d'explicar que **la Unió Europea, que és capaç d'elaborar i implementar normatives destinades a la protecció d'espècies vegetals o marines, no fóra capaç de protegir la seua pròpia diversitat lingüística.** Cal recordar que les llengües són simples constructes, allò que té autèntica existència són els éssers humans que les parlen. Els qui són discriminats, abusats i considerats inferiors són els parlants de llengües políticament subordinades. I aquesta subordinació té causes polítiques (militars, en última instància), que no tenen res a veure amb cap superioritat intrínseca. El supremacisme lingüístic, també quan s'expressa en les formes més banals, és la forma que adopten actualment les ideologies racistes. Té tot el potencial destructiu i antisocial del racisme clàssic, i ha de ser combatut, per les institucions i per les societats democràtiques, amb la mateixa contundència amb què s'ha combatut (i s'ha de seguir combatent) el racisme. **Europa no es pot permetre un funcionament basat en cap noció que uns humans puguen ser, de cap manera, superiors a uns altres, i subjectes de més drets, o de drets més importants."**